

PROJEKT

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2019-2022**

Płoskinia 2019

Spis treści

WSTĘP.....	3
I DIAGNOZA ŚRODOWISK RODZINNYCH OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W LATACH 2017/2018:	4
II Cele programu	6
III. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	8
IV ADRESACI PROGRAMU	8
V FINANSOWANIE.....	9
VI MONITORING PRORAMU	9

WSTĘP

Rodzina to podstawowa komórka społeczna. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi, bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Program ten jest spójny z założeniami Gminnej strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Płoskinia na lata 2016-2020. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról poprzez pracę z rodziną.

Realizacja programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

I DIAGNOZA ŚRODOWISK RODZINNYCH OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W LATACH 2017/2018:

1. Demografia

Na terenie gminy Płoskinia mieszka obecnie około 2562 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 14 sołectw oraz 26 miejscowości. Charakterystyczna dla Gminy Płoskinia jest stopniowo zmniejszająca się liczba mieszkańców, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Płoskinia

Rok	Wiek <18 Lat	Dorośli Ogółem	Mieszkańcy Ogółem
2017	535	2078	2613
2018	532	2055	2587

Źródło: Urząd Gminy Płoskinia

2. Pomoc społeczna

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z obowiązków ustawowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płoskini stara się aktywnie współpracować z różnymi instytucjami, organizacjami w tym pozarządowymi działającymi w tym obszarze. Współpraca ta polega na działaniach interdyscyplinarnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 3. Liczba osób i rodzin objętych pomocą materialną i socjalną w latach 2017-2018

Rok	Liczba osób	Liczba rodzin
2017	491	157
2018	418	211

Źródło: Opracowanie własne GOPS Płoskinia

Z przedstawionego zestawienia wynika, że ogólna liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017-2018 nieznacznie zmniejszyła się.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub dowód wykluczenia społecznego są obszary problemowe, zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Obszary te wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie rodziny.

Populacja rodzin, korzystających z pomocy społecznej jest zróżnicowana. Różnorodność dotyczy zarówno liczebności gospodarstw domowych, typów rodzin, także obszarów problemowych, określanych mianem dysfunkcji rodziny.

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Powody udzielenia pomocy i wsparcia		Ogółem	
		2017	2018
Rok			
Rodziny ogółem		178	148
O liczbie osób w rodzinie	1	56	43
	2	39	27
	3	28	34
	4	20	16
	5	22	17
	6 i więcej	13	11
Rodziny z dziećmi ogółem		72	73
Rodziny niepełne ogółem		13	17
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		41	42

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Płoskini

Przedstawione dane wskazują, że rodziny z dziećmi są najbardziej narażone na ryzyko trudności życiowych, których samodzielnie nie są w stanie pokonać, co decyduje o konieczności wejścia w system pomocy społecznej.

Tabela 5. Wsparcie rodzin w związku z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi

Wsparcie rodzin w związku z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi	Rok			
	2017		2018	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego-ogółem	29	104	22	80

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Płoskini.

3. Wspieranie rodzin

Od 2012r. uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały wyłączone z ustawy o pomocy społecznej i zawarte w nowej ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta określa zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane.

Nową formą wsparcia w rodzinie jest **asystent rodziny**. Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny.

Tabela 10: Ilość rodzin oraz dzieci w rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny w poszczególnych latach

Lata	2017	2018
Liczba rodzin	9	12
Liczba dzieci w rodzinach	23	24

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Płoskini.

Podjmując pracę z rodziną główny akcent powinien być ukierunkowany na profilaktykę. W rodzinach objętych wsparciem dominują:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- nieumiejętność w gospodarowaniu środkami finansowymi,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie i ubóstwo,
- alkoholizm.

II Cele programu

Cel główny programu

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin z gminy Płoskinia w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków temu sprzyjających. Zwalczanie trudności opiekuńczo-wychowawczych rodziny możliwe będzie dzięki podjęciu odpowiednich działań naprawczych przy współpracy jednostki samorządowej, organów administracji rządowej i innych instytucji społecznych.

Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy	Działania / zadania	Realizatorzy	Mierniki
Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. • Objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, organizowanie wypoczynku w okresie wolnym od nauki. • Praca socjalna z rodziną. • Współpracowanie z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym. • Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin, oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. • Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w tym: psychologicznego, prawnego, terapeutycznego z zakresu uzależnień). • Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Płoskini, • Urząd Gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba udzielonych porad, • Liczba wspartych rodzin, • Liczba rodzin objętych pomocą, • Liczba umieszczonych dzieci w rodzinie zastępczej
Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomaganie rodzin oraz umacniania w nich więzi rodzinnych. • Promowanie wartości rodzinnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo wychowawczych, poprawianie relacji rodzic-dziecko. • Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny, przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. • Angażowanie rodzin do działań integracyjnych (pikniki rodzinne, wyjazdy integracyjne). 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Płoskini, • Świetlice wiejskie, • GKRPA, • Placówki Oświatowe na terenie gminy Płoskinia 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań, • Liczba grup wsparcia, • Liczba kampanii, • Liczba konsultacji
Opieka nad	<ul style="list-style-type: none"> • Praca socjalna z rodziną przeżywającą 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin

<p>dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo</p>	<p>trudności opiekuńczo-wychowawcze,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. • Organizowanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkołach. • Wspieranie działalności świetlic oraz organizowanie zajęć dla dzieci w czasie wolnym od nauki. • Mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno edukacyjno-terapeutycznych oraz specjalistycznej konsultacji. • Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparciem asystenta rodziny. • Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. 	<p>Płoskiny,</p> <ul style="list-style-type: none"> • świetlice wiejskie, • placówki oświatowe, 	<p>objętych wsparciem asystenta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba udzielonych porad
<p>Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programów dotyczących uzależnień, przemocy • Prowadzenie kampanii informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży oraz rodziców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów. • Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy. • Motywowanie członków rodzin do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia bądź niwelowania dysfunkcji w rodzinie (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, Placówki Ochrony Zdrowia, Policja). 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA, • Gminny Zespół Interdyscyplinarny, • Placówki oświatowe, • Policja 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kampanii

III. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- wzrost świadomości w zakresie odpowiedzialności rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

IV ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem, problemem uzależnień oraz rodzin dotkniętych przemocą.

V FINANSOWANIE

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VI MONITORING PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płoskini.

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**ROK ...2018.....**

Nazwa działania	Wskaźniki rok 2018
Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin	Liczba udzielonych porad (szt.).....20..... Liczba wspartych rodzin (szt.)...12..... Liczba rodzin objętych pomocą (szt.).....12... Liczba umieszczonych dzieci w rodzinie zastępczej (szt.).....2.....
Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny	Liczba spotkań (szt.).....2..... Liczba grup wsparcia (szt.).....-..... Liczba kampanii (szt.).....-..... Liczba konsultacji (szt.).....-.....
Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta (szt.)....12..... Liczba udzielonych porad (szt.).....20...
Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy	Liczba kampanii (szt.).....-.....